

De vaste Commissie voor Landbouw en Visserij, in welke handen dit wetsontwerp is gesteld, heeft de eer daarover het volgende te rapporteren.

Algemeen

1.

De commissie wil gaarne vooropstellen, dat zij in grote meerderheid de indiening van dit wetsontwerp, dat beoogt, met inachtneming van hetgeen ter zake in E.E.G.verband tot stand is gekomen en nog zal komen, meer eenheid te brengen in de wettelijke regeling van de kwaliteit van landbouw- en visserijproducten, van harte toejuicht. Zij is erkentelijk voor de heldere memorie van toelichting, die onder meer een belangwekkend overzicht geeft van de historische ontwikkeling van de wetgeving op het meergenoemde terrein en die reeds op zich zelf de wenselijkheid van een meer uniforme wet ter vervanging van de thans vigerende verbrokkelde regeling duidelijk in het licht stelt.

Het ontwerp steunt in belangrijke mate op het advies, dat de S.E.R. in 1954 heeft uitgebracht. Niettegenstaande het feit, dat dit advies dus reeds 15 jaar oud is, heeft de commissie er behoefte aan alsnog haar waardering voor deze voorbereidende arbeid tot uitdrukking te brengen.

2.

Bij de bespreking van het wetsontwerp in de commissie werd namens de leden, behorende tot de fracties van de K.V.P., de A.R.P. en de C.H.U. verklaard, dat men er ten volle mee kon instemmen, dat de nieuwe regeling het karakter van een machtigingswet zal dragen. Ook juichten deze leden het toe, dat, alvorens er een algemene maatregel van bestuur wordt uitgevaardigd, gewijzigd of ingetrokken, de daarbij betrokken bedrijfslichamen, commissies of andere organisaties zullen worden gehoord, zoals in artikel 2, lid 3, wordt bepaald. Dit gaf overigens aanleiding tot de vraag, of hetzelfde niet geldt voor ministeriële beschikkingen van algemene aard.

De hierbedoelde leden verklaarden met het terugtreddingsprincipe, dat in het laatste lid van artikel 2 is omschreven, in te stemmen.

Deze leden waren er ook erkentelijk voor, dat het ontwerp voorziet in de mogelijkheid van inschakeling van privaatrechtelijke instellingen (artikel 8) en op deze wijze met de bestaande toestand rekening houdt.

Anders dan de zojuist bedoelde leden, waren de leden van de C.P.N.-fractie van oordeel, dat de bedoeling, die bij de Regering heeft voorgezeten om tot een vereenvoudigde opzet van de bestaande wettelijke regeling te komen, niet geslaagd is, nu het wetsontwerp typisch het karakter van een raamwet heeft gekregen. Daardoor wordt aan de Regering en met name de Minister van Landbouw en Visserij een reeks van bevoegdheden toegekend, waarover het parlement – afgezien van de controle achteraf – geen zeggenschap heeft. Tegen dit systeem van regeren via algemene maatregelen van bestuur hadden deze leden ernstig bezwaar, een bezwaar, dat niet verminderd

werd door de inschakeling van produkt- en bedrijfschappen. Dat aan deze instellingen de mogelijkheid geboden wordt tot het verkrijgen van grotere macht en invloed – hetgeen huns inziens kennelijk mede de bedoeling van het wetsontwerp is – achten deze leden, gezien het ondemocratisch karakter van de p.b.o.-instellingen, ongewenst.

Van de zijde van de G.P.V.-fractie deed men een ander geluid horen door de vraag te stellen, of het niet de voorkeur verdient het vaststellen van kwaliteitsbepalingen uitsluitend over te laten aan de produktschappen, zoals door de grootst mogelijke minderheid van de S.E.R. is bepleit. Per produkt is immers in de desbetreffende produktschappen een veel grotere kennis aanwezig dan in de bedrijfschappen, niet alleen wat de afzet betreft, maar ook in teelttechnisch opzicht. Het bezwaar, dat de S.E.R.-meerderheid tegen inschakeling van de produktschappen aanvoert, treft ook de bedrijfschappen: de samenstellende delen hiervan (het Landbouwschap en de drie centrale landbouworganisaties) houden zich ook bezig met teelttechniek en afzet, terwijl de invloed van de drie centrale landbouworganisaties hier sterker is, wat voor dit doel ongewenst moet worden geacht.

Het hierbedoelde lid achtte het juist, dat niet het advies van de S.E.R. wordt gevolgd om in bepaalde gevallen afzonderlijke publiekrechtelijke lichamen voor de uitvoering van de kwaliteitsregelingen te creëren.

De leden, behorende tot de K.V.P.-, A.R.- en C.H.-fracties informeerden of de Regering omtrent de opzet en inhoud van het wetsontwerp contact heeft gezocht met de E.E.G.-autoriteiten.

Nu het bij deze regeling gaat om een machtigingswet, zouden de hierbedoelde leden de Regering willen verzoeken, aan de Kamer periodiek verslag uit te brengen over de uit hoofde van de wet genomen maatregelen.

3.

De leden, behorende tot de fractie van de P.v.d.A., herinnerden eraan, dat de memorie van toelichting de bescherming van de belangen van de consument enkele malen als tweede doel van de wet noemt; zij hadden zich daarom afgevraagd, of het niet juist zou zijn dat ook uitdrukkelijk in de wet zelf te vermelden, b.v. door zowel in de considerans als in artikel 2 na de woorden „ter bevordering van de afzet” te schrijven: en ter bescherming van de belangen van de consument.

Deze leden zouden het waarden indien ernaar zou worden gestreefd, dat keuringen en controles, verricht op grond van de Landbouwkwaliteitswet, op dezelfde tijd en wijze zouden geschieden als die, welke op grond van andere wetten (Warenwet, Vleeskeuringswet) plaatsvinden. Een overmaat van keuringen en controles kan gemakkelijk tot irritatie leiden bij diegenen die ermee worden geconfronteerd, te meer daar het niet iedereen altijd duidelijk is op grond waarvan zulke activiteiten plaatsvinden.

4.

Mede gezien de raakvlakken, die de kwaliteitsregelingen met de consumentenbelangen hebben, werd van de zijde van de K.V.P., A.R.P. en C.H.U. gevraagd, of daarin voor de centrale overheid geen reden dient te liggen om harerzijds bij te dragen in de kosten van uitvoering en controle van de te nemen maatregelen. In dit verband werd geïnformeerd naar de wijze van financiering van soortgelijke regelingen in de andere E.E.G.-landen.

Kan de Regering eveneens meedelen, hoe de financiering in ons land thans op het hierbedoelde terrein plaatsvindt, met name ten aanzien van fruit, boerenmelk, consumptiemelk, boter, kaas, eieren en slachtgevogelte?

De leden van de P.v.d.A.-fractie betreurden het, dat in de memorie van toelichting niet een berekening is opgenomen van de kosten, die de keuringen en controles met zich zullen brengen.

In artikel 11 wordt gesteld, dat een controle-instelling bedragen kan vaststellen voor de kosten van toezicht en keuring. Is het de bedoeling dat alle kosten, ook die van bureaus, besturen, directies, salarissen van met controle en keuring belaste personen, worden betaald uit deze bijdragen? Of neemt de

rijksoverheid een aandeel in de kosten? Is er enige schatting gemaakt van de hoogte van de bedragen en van hun invloed op de prijzen der produkten? Kunnen de Ministers een overzicht geven van het bedrag aan boeten, dat de diverse thans bestaande controle-instellingen vorig jaar hebben geïnd? Waarvoor wordt dat geld gebruikt?

De leden van de K.V.P.-, A.R.- en C.H.-fracties vroegen, of deze basiswet de mogelijkheid zal bieden de controle te vereenvoudigen, voor zover in het huidige systeem doublures mochten voorkomen.

5.

Met de Regering en de eerderbedoelde leden waren de leden, behorende tot de fractie van de V.V.D., van oordeel, dat goede regelingen met betrekking tot de kwaliteit van voortbrengselen van landbouw en visserij van groot belang zijn. Zij dachten daarbij niet alleen aan de directe belangen van allen die hun bestaan in de landbouw en visserij vinden, maar ook aan de belangrijke plaats die beide produktietakken in het Nederlandse produktie- en exportpakket innemen. Alhoewel deze leden van oordeel waren, dat een zo hoog mogelijke kwaliteit een belangrijk verkoopargument vertegenwoordigt, meenden zij, dat de kwaliteitsbewaking door de ontwikkeling van de gemeenschappelijke markt nog een extra accent heeft gekregen. Deze leden hechtten veel waarde aan een grotere uniformiteit bij de opzet van de kwaliteitsregelingen, alsmede de controle daarop. Zij zagen daarbij niet over het hoofd, dat de daarmee samenhangende vraagstukken van produkt tot produkt sterk uiteen kunnen lopen waardoor in de praktijk een soms sterke differentiatie toch niet zal kunnen worden vermeden. Deze leden wilden niet onvermeld laten, dat de ruime erkenning van de zowel in een ver als in een meer nabij verleden door het bedrijfsleven zelf ten behoeve van de kwaliteitszorg verrichte arbeid hun grote voldoening had geschonken. Een zelfde positieve benadering constateerden zij ook met de betrekking tot de grote waarde die in de memorie van toelichting wordt toegekend aan de werkzaamheid van de privaatrechtelijke controle-instellingen. Dat beide vormen van erkentelijkheid ertoe hebben mogen leiden, dat aan het bedrijfsleven en de privaatrechtelijke controle in het wetsontwerp een belangrijke taak wordt toegedacht, had deze leden verheugd.

Achten deze leden bij gevolg de voorwaarden aanwezig om door samenwerking van overheid, bedrijfsleven en controle-instellingen tot een bevredigende kwaliteitsbewaking te komen, minder duidelijk was het hun hoe de situatie kan gaan worden naar gelang de E.E.G.-kwaliteitsregelingen meer betekenis zullen krijgen. Daarbij hadden deze leden niet zo zeer zorgen over eventuele zwaardere gemeenschapseisen. Zij konden zich echter een situatie voorstellen waarin de E.E.G.-eisen en met name de toepassing ervan minder ver gaan dan de bestaande nationale eisen. Betekent dit, aangenomen dat aan de eisen van de Warenwet is voldaan, dat in ons land (import-) produkten van mindere kwaliteit in het verkeer mogen worden gebracht? Kan dit ook betekenen, dat ons land, binnen de E.E.G., zijn uitvoerkwaliteitseisen zou moeten verlagen? Betekent dit ten slotte wellicht, dat ons land in de praktijk ook de uitvoereisen jegens derde landen zal moeten verlagen als gevolg van de oncontroleerbaarheid van heruitvoer via een partnerland? Achten de Ministers hier het gevaar van een afglijden naar meer middelmatigheid aanwezig of zijn zij van oordeel, dat de E.E.G.-eisen (ook in hun toepassing) voldoende niveau (zullen) hebben?

6.

Wat de opzet van het wetsontwerp betreft vroeg men zich van S.G.P.-zijde af, of het voornaamste doel gezocht moet worden in het vergroten van de uniformiteit dan wel in de mogelijkheid van een snelle en doelmatige aanpassing van de regeling aan gewijzigde omstandigheden. Zo dit laatste het hoofddoel is, dreigt dan de uniformiteit in de wetgeving niet eerder geschaad dan bevorderd te worden?

Dat aan de diverse produkten zodanige kwaliteitseisen gesteld worden, dat dit de naam van Nederland als exportland van goede produkten hoog houdt, had de volledige instemming van de hier aan het woord zijnde leden. Wel stelden zij hierbij de vraag, hoever de kwaliteitscontrole de weg van producent

naar consument volgt. Zij hadden soms de indruk gekregen, dat op veilingen of daarmee gelijk te stellen plaatsen waar produkten worden opgekocht of ingeleverd vaak – en terecht – zeer hoge eisen worden gesteld, doch dat die produkten op hun verdere gang hetzij door minder juiste behandeling of door menging van partijen in kwaliteit dalen, zodat de consument of de exporteur terecht klachten kan uiten. Deze leden vroegen zich af of het mogelijk is dit kwaliteitsverval op de weg van producent naar consument via wettelijke maatregelen tegen te gaan of in ieder geval te beperken. Op grond van het gestelde in de memorie van toelichting (blz. 5, linkerkolom, 3de alinea) meenden zij, dat zij zich hierbij in dit verband geheel meesten aansluiten bij de gedachtengang van de Ministers, indien dezen ook de kwaliteit van eenzelfde produkt bestemd voor de binnenlandse markt en dat bestemd voor de uitvoer op gelijke wijze willen behandelen.

Ook vroegen deze leden of er bij het uitvaardigen van de uitvoeringsmaatregelen voldoende aandacht wordt gegeven aan een gelijkgericht beleid bij de uitvoering van de Warenwet. Deze vraag werd mede gesteld, omdat het kwaliteitsaspect zich dikwijls toespitst op de aanwezigheid van bepaalde giftige of kleurstoffen of residuen daarvan op agrarische produkten. Dit laatste geldt ook voor de invoer van produkten uit andere landen, waarbij voorbeelden bekend zijn, dat geïmporteerd fruit bespoten was met bestrijdingsmiddelen, die in Nederland verboden zijn. Wordt aan dit aspect ook in E.E.G.-verband voldoende aandacht besteed?

De thans aan het woord zijnde leden betreurden het, dat de S.E.R. niet tot een unaniem advies heeft kunnen komen over de vraag, welke instelling de bevoegdheden zou moeten dragen. Het verschil van inzicht bewoog zich tussen bedrijfsschappen en produktschappen; deze leden vroegen zich af of hier wel sprake is van een duidelijke tegenstelling en of niet beide hierin zeer duidelijk betrokken moeten worden. Het probleem is het verkrijgen van een goede onderlinge verhouding, waarbij toch ook voor velerlei andere doeleinden in het verleden voor de verschillende belanghebbenden aanvaardbare oplossingen gevonden zijn.

Een duidelijke verhouding tussen horizontale en verticale binding achtten de hier aan het woord zijnde leden bij velerlei activiteiten, welke met de landbouw en de visserij verband houden, van grote betekenis. Voorzichtigheid is hierbij van groot belang, daar anders achteraf ongewenste wrijvingen kunnen ontstaan. Zij vroegen zich in dit verband af of bij de keuringsdienst van plantmateriaal voor de fruitteelt, waarbij de N.A.K.B.-keur vereist is, de boomkwekers niet een te duidelijk overwicht hebben op de fruittelers, welke laatsten toch zeker niet minder belanghebbend zijn dan de eersten.

Dat de centrale overheid op grond van de voorgestelde raamwet de nodige bevoegdheden krijgt om waar nodig haar invloed ten goede uit te oefenen, wilden deze leden positief waarderen, vooral omdat de Ministers ervan uitgaan, dat voor het treffen van deze maatregelen overeenstemming met het bedrijfsleven zo mogelijk te voren moet zijn bereikt. Wel werd hierbij de vraag opgeworpen of het bij het uitvaardigen van algemene maatregelen van bestuur toch wel primair gaat om de kwaliteit van de produkten, waarbij andere bijkomende factoren als b.v. sortering niet zodanig worden geregeld, dat zij handelsbelemmerend gaan werken. Geattendeerd werd in dit verband op de vaak verschillende eisen die door verschillende landen gesteld worden. (Zijn hun informatie juist, dan geldt voor het Verenigd Koninkrijk b.v. een maateis voor consumptieaardappelen van 40–60 mm, terwijl Ceylon deze eis bepaalt op 35–55 mm.)

7.

De leden, die zojuist aan het woord waren, zouden nog de aandacht van de bewindslieden willen vragen voor de volgende aangelegenheden, die met het wetsontwerp in nauw verband staan.

Bij het uitvoeren van keuringen, die bestaan uit een aaneenschakeling van routinehandelingen, is het gevaar niet uitgesloten, dat de aandacht van de betrokken ambtenaar verslapt, waardoor, zonder van nonchalance te kunnen spreken toch

de kwaliteit of zelfs de volksgezondheid in gevaar kan komen. Wordt bij aaneenschakeling van veel routinehandelingen gedacht aan mechanisatie of wordt bij dit soort keuringen speciale aandacht gegeven aan arbeids- en rusttijden van de keuringsambtenaren, dan wel worden andere veiligheidsmaatregelen genomen of nader overwogen?

Is de indeling in kwaliteitsklassen internationaal wel voldoende genormaliseerd of is het waar dat fruit, dat uit Argentinië en Nieuw-Zeeland wordt geïmporteerd met het merk „klasse extra”, zeker niet beter is dan hetwelk in Nederland als „klasse I” verhandeld wordt? Hoe is het in dezen met de inspectie aan de landsgrenzen of aan de grens van de E.E.G.?

Wordt bij de keuringen naast de uitwendige beoordeling ook steeds voldoende aandacht besteed aan de inwendige kwaliteit van vruchten en gewassen?

8.

De leden, behorend tot de K.V.P.-, A.R.- en C.H.-fracties, zouden gaarne vernemen of de kwaliteitsuitbetalingsregeling voor melk, zo daaraan behoefte zou bestaan, ook onder de werking van deze wet te brengen zou zijn.

Hoe zou in dat verband de positie van het centraal orgaan en de regionale organen voor melkhygiëne gezien moeten worden en zou dan ook – zo eveneens de behoefte daaraan zou blijken – de aansluiting bij de regionale organen kunnen worden geregeld?

Indien deze vraag door de Ministers positief wordt beantwoord, willen zij dan ook nader uiteenzetten hoe een en ander volgens de procedure van de wet in zijn werk zal kunnen gaan? Welke lichamen of instanties dienen ingevolge artikel 2, lid 3, dan te worden gehoord?

9.

De P.v.d.A.-leden ten slotte, aan wie het was opgevallen dat in het wetsontwerp een aantal punten uit het advies van de S.E.R.-commissie niet is overgenomen en dat andere punten anders zijn gesteld dan in dat advies, zouden gaarne de redenen daarvoor vernemen.

Artikelen

Artikel 2, lid 1. In de toelichting wordt gezegd, dat dit eerste lid mede de mogelijkheid voorziet van regeling van gedragingen, d.w.z. zowel geboden als verboden, verband houdende met de onderwerpen waarop de regelen betrekking hebben.

Van K.V.P.-, A.R.- en C.H.-zijde vroeg men zich af, of dit wel voldoende duidelijk uit de wetstekst zelf blijkt.

Naar aanleiding van de toelichting, waar gesproken wordt van „nopen tot onbekrompen delegatie” met name in verband met toekomstige E.E.G.-voorschriften, vroegen de C.P.N.-leden of dit in de praktijk zal betekenen, dat een te nemen algemene maatregel van bestuur getoetst zal moeten worden aan allerlei E.E.G.-bepalingen, waarmee in wezen afstand zou worden gedaan van een stuk nationale wetgeving.

Artikel 2, lid 2. Van V.V.D.-zijde merkte men op, dat er tussen de kwaliteit van een produkt en de hier genoemde eisen niet per se een nauwe correlatie behoeft te bestaan. Vaak geldt dat wel voor de produktiekosten. Ligt het in de bedoeling, om, min of meer in navolging van de aan slachthuizen gestelde eisen, communautaire voorschriften op te stellen?

In aansluiting hierop vroegen deze leden in hoeverre door de controle-instellingen te gebruiken analysemethoden, b.v. ter bepaling van fysische constanten en kiemgetallen in zuivel en melkprodukten, reeds in voldoende mate binnen de E.E.G. zijn geharmoniseerd. Niettegenstaande de reeds bestaande internationale standaarden (F.A.O./W.H.O.-Codex Alimentarius) kunnen analysemethoden onderling verschillen en daardoor verschillende uitkomsten geven.

Van andere zijde werd opgemerkt, dat blijkens de toelichting het dienstig wordt geacht een limitatieve opsomming te geven van de eisen, te stellen aan de inrichting en het gebruik van bedrijfsgebouwen en machines; deze opsomming gaat echter uit boven hetgeen ter zake in de Warenwet is bepaald. Dient niet te worden vastgelegd, dat, indien in de Warenwet reeds

zodanige eisen zijn vervat, een landbouwkwaliteitsbesluit niet verder kan gaan, evenmin als dit ten aanzien van eisen, in E.E.G.-verband te stellen, het geval zal mogen zijn?

Leden, behorend tot de C.P.N.-fractie, vroegen, of het in dit artikellid gestelde bij voorbaat rekening houdt met grotere bedrijfsseenheden, zoals door de Europese Commissie worden voorgestaan.

Artikel 2, lid 3. De leden van de V.V.D.-fractie zouden willen bepleiten, dat het hier gegeven voorschrift ruim zal worden geïnterpreteerd, in het bijzonder voor wat betreft de advisering door de beroepsorganisaties. Bovendien waren deze leden van oordeel, dat het, met het oog op de uitvoerbaarheid van die regelingen, noodzakelijk is, dat de controle-instellingen ook kunnen adviseren bij het ontwerpen van kwaliteitsregelingen. Zij meenden te weten, dat het vaak de controle-instellingen zijn, die in de praktijk de wenselijkheid van het maken van nadere regelingen zichtbaar maken.

Artikel 4. Dezelfde leden vroegen zich naar aanleiding van dit artikel en met het oog op een ontwikkeling naar meer communautaire regelingen, af, hoe bij het geven van nationale uitvoering aan E.E.G.-kwaliteitsregelingen, door andere landen of door de E.E.G., de „zwaarte” wordt beoordeeld van een verordening naar een marktordenend orgaan tegenover een kwaliteitsbesluit van de centrale overheid. Licht het in de lijn der verwachting, dat de bedrijfslichamen vooral een taak zullen hebben bij het geven van nadere uitvoering aan de kwaliteitsbesluiten als bedoeld in artikel 4?

Artikel 5, lid 3. Van P.v.d.A.-zijde vroeg men in aansluiting op het in het algemene deel onder 3 gestelde, of aan dit artikellid niet behoort te worden toegevoegd, dat deze verordeningen slechts tot stand kunnen komen nadat de Consumenten Contact Commissies van de produktschappen of bedrijfsschappen gehoord zijn.

Artikelen 6 t/m 10. De leden van de V.V.D.-fractie verklaarden met de procedure, die hier wordt voorgesteld, te kunnen instemmen nu hierbij zeer nauw bij de bestaande situatie wordt aangesloten.

Bij de leden, behorende tot de S.G.P.-fractie, had de opmerking in de toelichting bij de artikelen 6 en 7: „Praktijk is dat vaak volstaan moet worden met steekproeven; in dat geval kan strikt genomen wellicht niet van keuring worden gesproken”, enige vragen opgeroepen. Het werken met steekproeven blijkt in de praktijk niet zonder gevaar te zijn. Deze leden herinnerden aan de veelbelovende exportmogelijkheden voor consumptie-aardappelen naar het Verenigd Koninkrijk in het voorjaar 1958. Na steekproefsgewijze controle werden toen partijen van verschillend ras en kwaliteit door elkaar gemengd en verscheept, wat reeds dadelijk een fatale inwerking had op de latere exportkansen en waarbij bovendien de nawerking zich nog geruime tijd deed gevoelen.

Op grond van deze en mogelijk andere soortgelijke ervaringen, meenden deze leden aan het voorschrijven van algemene keuring met aanbrenging van merk, teken of bewijsstuk, zoals bijv. bij groenten en fruit reeds geschiedt, de voorkeur te moeten geven.

Ten aanzien van het verstrekken van merken, tekens of bewijsstukken bestaat het bezwaar, dat, wanneer deze gegeven worden aan snel aan kwaliteitsvermindering onderhevige goederen, het tegendeel bereikt kan worden van hetgeen de wet bedoelt. Op grond van het bewijsstuk bestaat dan het risico, dat de afnemer in de waan gebracht kan worden, dat hij met een eerste klas produkt te doen heeft, waar het in feite die naam niet meer verdient.

De leden van de S.G.P.-fractie informeerden voorts of het in de bedoeling ligt de in het eerste lid van artikel 8 geboden mogelijkheid inderdaad te benutten. Naar de mening van deze leden is inschakeling van het particuliere bedrijfsleven hier de meest aangewezen weg. Het goed functioneren van het in de memorie van toelichting genoemde Uitvoer Controle Bureau (U.C.B.) kan hier als een lichtend voorbeeld genoemd worden. Een dergelijk bureau (van producenten en handel) heeft van

zijn waarde doen blijken. Hierdoor blijft het bedrijfsleven zelf eerst verantwoordelijk en wordt het particulier terrein de grootst mogelijke vrijheid en verantwoordelijkheid gelaten. Het verplicht aansluiten van producenten bij controlerende instanties is naar de mening van deze leden echter met de genoemde vrijheid in strijd en wordt mitsdien door hen afgewezen. Zij hadden dan ook met instemming kennis genomen van artikel 10, lid 1, onder c, en daaruit begrepen, dat het niet de bedoeling is betrokkenen tot aansluiting te verplichten.

De leden, behorend tot de P.v.d.A.-fractie, vroegen of bij de in artikel 8 genoemde „rechtspersoonlijkheid bezittende, privaatrechtelijke instellingen” gedacht wordt aan reeds bestaande instellingen. Wil men die alle handhaven en ook nieuwe in het leven roepen, dan wel bestaande hervormen? Zo ja, welke? Is het de bedoeling keuring, het eventueel verstrekken van merken, tekens of bewijsstukken, alsmede de controle van bepaalde produkten, op te dragen aan één en hetzelfde lichaam, of zal de controle verricht worden door een andere instantie dan die welke met de keuring belast zal zijn?

Hoe denken de Ministers zich een bestuur met „een algemeen de belanghebbenden vertegenwoordigend karakter”, als bedoeld in artikel 10, lid 1, onder d? Behoort daarin naar hun mening de consument vertegenwoordigd te zijn?

Artikel 11. Leden van de K.V.P., A.R.P. en C.H.U. merkten op, dat sommige controle-instellingen (o.a. het Z.K.B.) hun werkzaamheden door omslagen achteraf financieren. Kan de Regering bevestigen, dat deze wijze van financiering ook onder de werking van dit artikellid toegestaan blijft?

De leden van de V.V.D.-fractie, die het verstandig achtten, dat ernaar zal worden gestreefd de controle-instellingen een zo open mogelijk karakter te geven, vroegen zich af, hoe, ongeacht het rijkstoezicht op het financieel beheer, het onder alle omstandigheden mogelijk zal zijn om van tevoren de tarieven van toezicht en keuring nauwkeurig aan te geven.

Artikel 12, lid 4. Moet het niet wenselijk worden geacht, op het vaststellen van regelen als bedoeld in dit lid, ook het gestelde in het derde lid van artikel 2 van toepassing te doen zijn?

Artikel 13, lid 1. Hier wordt gesproken van het „bij of krachtens het Landbouwkwaliteitsbesluit” bepaalde. Zullen ook bij overtreding van het keuringsreglement, dat op artikel 10 berust (en ook andere reglementen, die niet op de grondslag van het Landbouwkwaliteitsbesluit worden vastgesteld) de hier genoemde sancties kunnen worden toegepast?

Leden van de K.V.P., P.v.d.A., V.V.D., A.R. en C.H.-fracties betwijfelden of een boete van maximaal f 10 000 uit een oogpunt van preventie voldoende is om knoeierijen op grote schaal met succes tegen te gaan.

Artikel 13, lid 2. Zal de bijzondere bestemming van de geldboete mede kunnen dienen tot financiering van de controle-instellingen?

Artikel 13, lid 3. Het streven om meer eenheid te brengen in de regeling van de tuchtrechtspraak werd door de fracties van K.V.P., A.R. en C.H.U. ondersteund. Zij merkten echter op, dat deze bepaling de mogelijkheid schept een volledig uniforme regeling van het tuchtrechtelijk optreden tot stand te brengen, hetgeen niet in overeenstemming zou zijn met de eigen aard van de instellingen en hun organisatorische verscheidenheid. Indien een dergelijke uniformiteit niet in de bedoeling ligt, verdient het dan geen aanbeveling, dit in de formulering tot uitdrukking te brengen? Hoe staan de bewindslieden er tegenover, indien – wat in het ontwerp niet het geval is – voorop zou staan, dat de controle-instellingen zelf de regeling van het tuchtrecht tot stand zouden moeten brengen en in een – op grond van artikel 10, lid 2, aan goedkeuring onderworpen – reglement zouden neerleggen?

Artikel 15. Zijn de hierbedoelde opsporingsambtenaren rijksambtenaren? Zo ja, wordt dan gedacht aan de ambtenaren, die thans werkzaam zijn bij de rijksdiensten die worden opgeheven zodra de Landbouwkwaliteitswet in werking treedt? Of moeten er nieuwe ambtenaren worden aangesteld? Hebben de bewindslieden reeds een gedachte over de getalsverhouding tussen de ambtenaren, bedoeld in het eerste lid, en personen, in dienst van een controle-instelling, bedoeld in lid 3?

Artikel 15, lid 4. Gevraagd werd, waarom ook hier het derde lid van artikel 2 niet van toepassing wordt verklaard.

Vastgesteld 9 mei 1969.

VAN KOEVERDEN
EGAS
VREDELING
BROUWER
TUIJNMAN
KESSEL
TOLMAN
S. VAN DER PLOEG
DE BEKKER
VAN DE BRAKE
KREMER
HUTSCHEMAEKERS
ZIJLSTRA
DIJKSTRA
VAN ROSSUM
SCHLINGEMANN.